

Patent- och Registreringsverket
Box 5055
102 42 Stockholm

Ifrågasatt missbruk av dominerande ställning

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket avskriver ärendet från vidare handläggning.

Bakgrund

Patent- och Registreringsverket (PRV) är en avgiftsfinansierad statlig myndighet som hör till Näringsdepartementet. PRV:s myndighetsutövning omfattar bl.a. att ansvara för ärenden om patent, varumärken och mönster. Här innefattas t.ex. att samla in information om svenska varumärken. PRV erbjuder vidare olika tjänster som inte utgör myndighetsutövning. Ett exempel är att enskilda kan ringa till PRV som inom ramen för sin serviceskyldighet enligt förvaltningslagen, har att lämna upplysningar om varumärken m.m. PRV erbjuder en numera avgiftsfri söktjänst online för varumärken, Svensk Varumärkesdatabas.

Konkurrensverket har efter ett klagomål från Bisnode AB (Bisnode) den 11 januari 2011 utrett om PRV:s avgiftsfria tillhandahållande av en söktjänst för varumärken, Svensk Varumärkesdatabas, bör förbjudas enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen (2008:579) (KL).

Konkurrensverket beslutade den 1 juli 2011 att avsluta det ärendet (dnr 43/2011) utan ytterligare utredning och i stället inom ramen för förevarande ärende utreda om PRV agerar på ett sätt som utgör missbruk av dominerande ställning och därmed överträder förbudet i 2 kap 7 § KL och artikel 102 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Ärendet

Inledning

Det förfarande som Konkurrensverket har inriktat sin utredning på är PRV:s olika avgiftsuttag vid tillhandahållande av varumärkesinformation uppströms till kommersiella vidareutnyttjare genom s.k. registerlyft respektive nedströms till slutkunder genom Svensk Varumärkesdatabas.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Svensk Varumärkesdatabas

PRV:s söktjänst Svensk Varumärkesdatabas ger användare möjlighet att kostnadsfritt söka enstaka registeruppgifter avseende varumärken som är skyddade i Sverige. Tjänsten avser sökning av specifik varumärkesinformation och bygger på sökning i tre databaser; PRV:s nationella register innehållande varumärken från 1885, samtliga varumärken registrerade vid den europeiska varumärkesmyndigheten The Office of Harmonization for the Internal Market (OHIM) och registreringar inlämnade enligt Madridprotokollet vid World Intellectual Property Organization (WIPO).

PRV har tillhandahållit Svensk Varumärkesdatabas för abonnemangskunder med pris för varje sökning sedan 2002. Tjänsten har utvecklats stegvis av PRV:s IT-avdelning. Enligt PRV har utvecklingsarbetet sammanlagt uppgått till 2 130 timmar från 2002 till och med 2010. Från och med september 2010 erbjuds Svensk Varumärkesdatabas avgiftsfritt. PRV uppskattar sina årliga driftskostnader för söktjänsten till 204 000 kr.

PRV har bl.a. motiverat tillhandahållandet av en avgiftsfri söktjänst med att det är förenligt med myndighetens regeringsuppdrag, att arbeta för att förbättra förutsättningarna för företagande och entreprenörskap genom ändamålsenlig och kvalitativ information och service i immaterialrättsliga frågor. Detta har dessutom lett till kostnadsbesparingar för bl.a. hantering av telefonförfrågningar.

Registerlyft

PRV erbjuder genom så kallad registerlyft data avseende nationell varumärkesregisterinformation (varumärkesdata) till kommersiella aktörer så att dessa i sin tur kan tillhandahålla förädlad eller oförädlad varumärkesinformation till kunder. Registerlyft sker genom informationsuttag ur varumärkesregistret via filleveranser i XML-format med veckovisa uppdateringar.

För nuvarande är det fem privata aktörer som har avtal om registerlyft med PRV. Dessa betalar för perioden 2010-01-01 till 2012-12-31 en engångsavgift för grunduttag om 75 000 kr samt en årsavgift för veckovisa uppdateringar om 100 000 kr. Avgifterna är avsedda att under ovan nämnda treårsperiod täcka dels en investeringskostnad om ca 775 000 kr för att utveckla en XML-standard för registerlyft, dels den årliga arbetskostnaden för veckovis anpassning av rådata om ca 300 000 kr.

PRV har uppgett att avgiften för registerlyft motsvarar uttagskostnaden och är bestämd i enlighet med avgiftsförordningen (1992:191) och lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen). PRV tar således inte betalt för själva varumärkesdatat.

PRV har vid kontakter med Konkurrensverket uppgett att myndigheten avser att förändra avgiftsberäkningen för försäljning av rådata fr.o.m. 2013. Avgiftsuttaget kommer att sänkas till totalt 40 000 kr per år. Av beloppet utgör 4 000 kr Design- och varumärkesavdelningens kostnader för arbete med kundkontakter, avtalsfrågor och administration (1 000 kr per avtalskund). Resterande 36 000 kr avser IT-funktionens kostnader för selektering av varumärkesdata för filhämtning och övervakning av körningar avseende registerlyften. Orsaken till avgiftssänkningen är främst att PRV fr.o.m. 2013 har skrivit av investeringskostnaderna för att utveckla den aktuella XML-standarderna samt att kostnaderna för drift och underhåll har minskat i och med att systemet har använts under några år.

Andra söktjänster för varumärkesinformation

Av de fem avtalskunder som köper varumärkesdata av PRV erbjuder samtliga egna söktjänster för varumärkesinformation. För att kunna erbjuda sådana söktjänster tillkommer, utöver avgiften för registerlyft, förädlingskostnader.

Tre av avtalskunderna erbjuder sina söktjänster avgiftsfritt medan två tar betalt. En av de senare, anmälaren Bisnode, tillhandahåller sin tjänst för abonnemangskunder med pris för varje sökning, på motsvarande sätt som PRV fram till september 2010 gjorde med Svensk Varumärkesdatabas. Bisnodes och PRV:s söktjänster är jämförbara.

Enligt PRV erbjuder flera motsvarande myndigheter inom EU avgiftsfria söktjänster för varumärken. Även The Office of Harmonization for the Internal Market (OHIM) tillhandahåller en sådan avgiftsfri söktjänst, TMview. Som ett led i EU-samarbetet levererar PRV och motsvarande myndigheter inom EU data avseende nationell varumärkesregisterinformation till OHIM. PRV:s leveranser sker genom filöverföring med daglig uppdatering och med en annan XML-standard än till PRV:s avtalskunder. Dessa leveranser omfattar dock inte lika utförlig information som PRV:s registerlyft till avtalskunder.

TMview innehåller sedan lanseringen av version 2 i februari 2012 information om samma varumärken som Svensk Varumärkesdatabas samt därutöver information från ytterligare 16 medlemsstaters varumärkesmyndigheter. Enligt OHIM förutsätts samtliga medlemsstaters varumärkesmyndigheter ansluta sig till söktjänsten under 2012. Även icke-medlemsstater är välkomna att ansluta sig. TMview finns tillgänglig på EU:s samtliga officiella språk utom iriska, alltså även på svenska. TMview innehåller dock inte lika utförlig information om varje nationellt varumärke som t.ex. Svensk Varumärkesdatabas eller Bisnodes söktjänst, och är således inte fullt ut ett substitut till dessa. TMview omfattar bl.a. inte vissa bilder eller uppgifter ur diariet om hur varumärket hanterats. Slutligen erbjuder även WIPO en avgiftsfri söktjänst avseende internationella varumärken, Romarin.

Skäl för beslutet*Inledning*

2 kap. 7 § KL och artikel 102 FEUF förbjuder missbruk av dominerande ställning.

Konkurrensverket bedömer att PRV omfattas av företagsbegreppet i 1 kap. 5 § KL både vid tillhandahållande av Svensk Varumärkesdatabas och vid försäljning av varumärkesdata genom registerlyft. Konkurrensverket anser att den relevanta produktmarknaden uppströms är marknaden för varumärkesdata avseende svenska varumärken samt att den relevanta produktmarknaden nedströms är marknaden för söktjänster avseende varumärkesinformation. Båda dessa marknader omfattar i vart fall hela Sverige. PRV är den enda aktören på marknaden för varumärkesdata avseende svenska varumärken och har således en dominerande ställning på denna marknad även om den geografiskt skulle vara vidare än Sverige.

Konkurrensverket har som utgångspunkt inte några synpunkter på att en avgiftsfinansierad myndighet under en avskrivningsperiod täcker rimliga investeringskostnader genom avgiftsuttag. Det förfarande som Konkurrensverket har inriktat sin utredning på är att PRV har valt att börja erbjuda Svensk Varumärkesdatabas avgiftsfritt nedströms och samtidigt fortsätta att ta betalt för registerlyft uppströms. Detta kan få konkurrensbegränsande effekter genom att andra aktörer i princip inte har möjlighet att tillhandahålla konkurrerande söktjänster med vinst. Detta gäller särskilt eftersom PRV:s konkurrenter – för att kunna producera söktjänster för varumärkesinformation avseende svenska varumärken – måste köpa varumärkesdatat av PRV.

Som angetts ovan har PRV dock uppgett att fr.o.m. 2013 kommer avgiftsuttaget för registerlyft att sänkas till totalt 40 000 kr per år, att fördela på avtalskunderna. Avgiftsuttaget motsvarar PRV:s marginalkostnad för att kunna tillhandahålla registerlyft avseende varumärkesinformation.

Vid en samlad bedömning finner Konkurrensverket att det inte föreligger tillräckliga skäl för att utreda det aktuella ärendet vidare, varför ärendet ska skrivas av. Konkurrensverkets beslut innebär inte ett ställningstagande till om ovan angivna förfaranden strider mot konkurrensreglerna.

Detta beslut kan inte överklagas.

Hur ni kan gå vidare

De företag som berörs av detta beslut kan vända sig till domstol för att få saken prövad.

En talan rörande missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § KL eller artikel 102 FEUF väcks vid Marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit Karin Roberts.

Dan Sjöblom

Karin Roberts

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

Kopia till: Bisnode AB